De heksenjacht is weer geopend

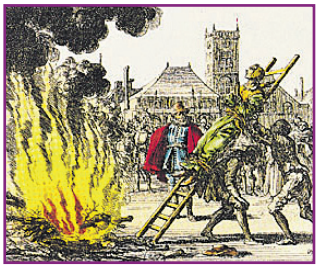

Dit jaar is het exact 400 jaar geleden dat in Roermond 63 vrouwen en één man werden verbrand. Na een proces, dat dan weer wel.

De Paus had een decreet uitgevaardigd, die inquisiteurs, zeg maar de bijzondere opsporingsambtenaars van toen, alle bevoegdheden gaf om de hekserij uit te roeien. Er was zelfs een standaardwerk over dit onderwerp geschreven, De Heksenhamer, een soort handboek aan de hand waarvan een heks kon worden herkend, hoe zij het beste kon verhoord en uiteindelijk op welke wijze zij ter dood veroordeeld moest worden.

Was de schuld eenmaal voldoende 'aangetoond', dan werden de vrouwen net zo lang gefolterd totdat een bekentenis werd afgedwongen. Daarbij werd de 'heks' gedwongen ook weer namen te noemen van andere 'heksen'.

Het speelde zich af in een periode van ellende, armoede ziektes en misoogsten. De bevolking was uiteraard de wanhoop nabij en dreigde in opstand te komen.

De plaatselijke magistraten besloten de schuld van al die ellende neer te leggen bij de vrije, in de ogen van de magistraten duivelse protestanten in het Hertogdom Gulik, een langgerekt gebied langs de Roer. Het ontevreden volk kreeg op deze manier een schuldige gepresenteerd voor al het onheil: de heks. De katholieke magistraten kon zich daarnaast ontdoen van mensen die een gevaar voor hen vormden.

Tegen die achtergrond werd in 1613 ene Trijntje van Sittard opgepakt, samen met haar dochtertje. Zij had toverkunsten op straat laten zien, hetgeen in Sittard, onderdeel van Guliks gebied, gewoon was. De Roermondse magistraten zagen hun kans schoon en zij creëerden een massaproces, in feite gericht tegen het duivelse, vrijzinnige buurgebied. Na een marteling 'bekende' Trijntje dat ene Jan van Ool haar leermeester en tovenaar zou zijn. Ook deze Van Ool wees na een marteling weer 41 andere 'heksen' aan.

Uiteindelijk werden 63 'heksen', waaronder Trijntje, en één 'tovenaar', deze Jan van Ool, levend verbrand. Het 'festijn' vond plaats in Roermond nabij de kapel van Onze Lieve Vrouw in 't Zand. Het zal er druk geweest zijn, een enerverend verzetje in een tijd zonder The Voice of Holland of sterren op een skischans.

Gelukkig leven wij in betere tijden. Heksen komen weer alleen voor in sprookjes en alleen in sprookjes verdienen zij het om in de hete oven geduwd te worden.

We zijn dan wel van de waanidee van het bestaan van heksen verlost; de heksenjacht is nooit weggeweest. De digitale brandstapel wordt dagelijks collectief opgetuigd via twitter of uitingen op facebook. Denk bijvoorbeeld aan de voormalig topman van SNS Reaal Sjoerd van Keulen, die zelfs vanwege de vele dreigementen op twitter is ondergedoken in het buitenland. Of denk aan de via de nieuwe media georganiseerde betogingen bij huizen van verdachten, waarbij ruiten sneuvelen en klappen vallen.

Personen die niet in de pas lopen worden vaak ten overstaan van en door een groot publiek uitgescholden, veroordeeld of met de dood bedreigd.

De heksenjacht is dus na 400 jaar terug van weggeweest, waarbij geregeld een (schijn)proces achterwege blijft.

Mr. David Dronkers

D²

Dronkers & Dronkers

ADVOCATEN

Roerkade 8 ■ 6041 KZ Roermond ■ 0475-723333

Brusselsestraat 42 ■ 6211 PG Maastricht ■ 043-4100120

www.dronkersendronkers.nl ■ info@dd-advocaten.nl